

Helsinki 21.9.2012

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto, SuPer ry

Lausunto Tutkintorakenteen muutosesitykseen
Ammatillinen perustutkinto ensihoidon tehtäviin (3/449/2012)

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto lausuu Tehy ry:n ja Suomen ensihoitoalan Liitto ry:n esityksestä lakkauttaa sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon (lähihoitaja) koulutusohjelma/osaamisala ja muodostaa tilalle uusi perustason osaamista tuottava ammatillinen perustutkinto.

SuPer ry:n näkemyksen mukaan uudistetut sosiaali- ja terveysalan tutkinnon perusteet (2010) on rakennettu laajassa työelämäyhteistyössä ja ne antavat raamin työelämässä tarvittavan osaamisen tuottamiseen toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Lisäksi ensihoidon koulutusohjelma/osaamisala on päivitetty lukuun ottamatta uutta terveydenhuoltolakia, joka on ollut voimassa vasta vuoden. Tärkeää on, että koulutusta ja tutkintoa tuottavat koulutuksen/tutkinnon järjestäjät ottavat lakimuutokset huomioon jo nyt koulutusta toteuttaessaan. Tutkinnon perusteiden tarkistusten yhteydessä lakimuutokset on mahdollista huomioida tutkinnon perusteissa.

Opetushallitus pyytää lausuntoa

Kysymys 1.

Tulisiko nykyisestä ensihoidon koulutusohjelmasta luopua ja lisätä tutkintorakenteeseen uusi perustason ensihoidon osaamista tuottava ammatillinen perustutkinto.

SuPerin näkemyksen mukaan nykyisestä sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon ensihoidon koulutusohjelmasta/osaamisalasta ei tule luopua. Koulutusohjelma /osaamisala on tullut nykyisillä perusteilla voimaan 2010 ja kokemukset tutkinnonosan vaikuttavuudesta ovat vähäiset. **SuPer ei puolla pelkästään ensihoitoon tähtäävää uutta ammatillista perustutkintoa vaan kannattaa ensihoidon koulutusohjelman /osaamisalan sisällyttämistä edelleen osana lähihoitajan tutkintoa sen laaja-alisuuden ja tutkinnosta saatujen hyvien kokemusten perusteella.**

Super kysyy, miten on selvitetty mahdollisen uuden ammattikunnan työllistymismahdollisuudet kapealla tutkinnolla? Lisäksi katsomme, että sairaanhoitopiirien järjestämistä vastaavissa olevia tahoja tulee kuulla sekä muita alueellisia toimijoita ja heidän erilaisia tarpeitaan. Tutkintorakenteita muutettaessa tulee perusteellisesti selvittää kaikkien toimijoiden näkemyksiä. Siksi tällaisen tutkintorakente-esityksen lausunnonantajien joukon tulisi olla monipuolisempi. Tehy ry:n ja Suomen ensihoitoalan liitto ry:n esityksessä ei ole työelämän lausuntoja hoitotyötä edustavilta tahoilta lainkaan. Pelastuslaitoksilta on vain johtotason lausunnot sekä alan lääkäreiden lausunnot. SuPer pitää lausunnonantajien kapea-alaisuutta ongelmallisena.

Osana sosiaali- ja terveysalan perustutkintoa voidaan tuottaa riittävä perustason ensihoidon osaaminen ja turvata laaja-alaisella tutkinnolla monipuolinen ammattitaito. Ensihoidon tutkinnon osaa tulee kehittää työelämä muutoksia vastaavaksi samoilla periaatteilla kuin muitakin tutkinnon osia uudistetaan. Oppilaitosten tulee kehittää aidossa työelämässä tapahtuvaa työssäoppimista ja huolehtia, että mielekkäitä työssäoppimisen paikkoja on jatkuvasti riittävästi tarjolla. Oppilaitoksessa annettava simulaatio-opetus ei saa korvata aidossa työelämässä tapahtuvaa oppimista.

Ensihoidon koulutusohjelman/osaamisalan suorittaneet lähihoitajat ovat työllistyneet monipuolisesti työtehtäviin paikallisten työvoimatarpeiden mukaisesti. Vain osa työllistyy päivystykseen ja vastaaviin tehtäviin. Paikalliset erot eritasoisten ensihoidon osaajien suhteen ovat merkittävät. Perustason hoitotehtävissä toimiville työpaikkoja on tarjolla hoitotason tehtäviä vähemmän. Hoitotason ensihoidon tehtävissä voivat toimia pääasiassa vain AMK sairaanhoitajat, joilla on ensihoidon erikoistumisopinnot, sillä he voivat suorittaa hoitotason tentin. Hoitotason ambulansseissa lähihoitaja voi olla ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneen työparina.

Nykyiset tutkinnot tuottavat työelämässä tarvittavaa osaamista ja moniammatillista yhteistyötä tulisi arvostaa ja kehittää edelleen. Tutkintojen kehittämisen lähtökohtana tulee olla laajasti työelämä ja siellä tarvittava osaaminen. Lähihoitajan laaja-alainen tutkinto turvaa alalle kouluttautuneen työllistymisen paikallisten työvoimatarpeiden mukaan. Pelkkä ensihoidon tehtäviin tähtäävä tutkinto ei tuota tätä mahdollisuutta.

Kysymykset 2 -3, 5.

SuPer ry ei kannata uuden tutkinnon lisäämistä tutkintorakenteeseen, joten ohitamme ko. kysymykset.

Kysymys 4. Miten arvioitte työssäoppimisen paikkojen saatavuutta työelämästä?

Työelämä on hyvin kuormitettua tänä päivänä. Ensihoidon työssäoppimisen paikoista on kova kysyntä ja esim. lähihoitajaopiskelijat pääkaupunkiseudulla joutuvat matkustamaan pitkiäkin matkoja, jotta saavat tutkinnonperusteiden mukaisen työssäoppimisen paikan. SuPer näkee, että uuden tutkinnon myötä soveltuvien työssäoppimisen paikkojen löytymisessä tulisi olemaan suuria ongelmia.

Kysymys 6. Miten hälytysajoneuvojen kuljettamiskoulutus voitaisiin toteuttaa

Ensihoidossa hälytysajoneuvojen kalusto on erilaista, ja tällä hetkellä jokainen pelastuslaitos kouluttaa toimipaikkakohtaisesti oman hälytysajoneuvonsa käyttöön. Hälytysajoneuvon kuljettajille on kursseja, jotka on mahdollista sisällyttää tutkintoihin, mutta miten näiden rahoitus järjestettäisiin?

Kysymys 7. Työnjako:

SuPerin näkemyksen mukaan mahdollinen uusi perustutkinto vaatisi työnantajia muutamaa tehtävien kelpoisuusvaatimuksia. Ovatko työnantajat valmiita tähän? Monien eri ammattinimikkeiden ja hieman toisistaan poikkeavien työnkuvien lisääntyminen saattaa johtaa saman työn sisällä eriarvoisuuteen. Mikäli tällainen tutkinto tulisi, olisi sen oltava nimikesuojattu terveydenhuollon

ammattihenkilö, koska kyseessä on toisen asteen tutkinto. Uusi tutkinto voisi entisestään lisätä tehtävien rajauksia ja vaikeuttaa henkilöstön joustavaa käyttöä.

SuPerin mielestä tutkinnon tulisi olla rinnasteinen lähihoitajan tutkinnon kanssa.

SuPeriin kuuluu yli 82 000 lähi- ja perushoitajaa sekä muita toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittanutta, jotka työskentelevät julkisella ja yksityisellä sektorilla.

Lisätietoja lausunnosta antavat Soili Nevala, 09-27279157 ja Maria Erkheikki-Kurtti, 09-27279154
sähköposti: etunimi.sukunimi(at)superliitto.fi

Silja Paavola
puheenjohtaja
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry

Jussi Salo
johtaja, kehittämissyksikkö
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry
Lisätietoja lausunnosta antaa kehittämissyksikön johtaja Jussi Salo.
jussi.salo(at)superliitto.fi,
09 2727 9292